

Zápis z jednání Komise pro životní prostředí Mníšek pod Brdy ze dne 15.5. 2019

Mníšek pod Brdy		Číslo dopor.
Došlo	22. 05. 2019	Zpracovatel
Č.j.:	4903/2019	Přílohy

Program jednání KŽP dne 15.5.2019

- Schválení programu jednání a určení zapisovatele a ověřovatele zápisu.
- Úkoly uložené Radou města či jednotlivými odbory městského úřadu.
  - Koncepce zalévání soukromé i městské zeleně.
  - Péče o travnaté plochy ve správě města - metodika „Management travnatých ploch v období dlouhodobého sucha a horka“, kterou zpracovala Praha a jednotlivé městské části.
  - Navržení postupu a kritérií při zadání projektu pro celkovou revitalizaci mníšeckých rybníků.
  - Zachytávání dešťové vody z budovy základní školy. Možnost čerpání dotace.
  - Koncepční řešení výsadby v okolí školy, především v oblasti školního hřiště.
  - Posouzení projektu ozelenění protihlukových valů.
  - Tipy na společné akce v oblasti ŽP (např. úklidy černých skládek v rámci programu 72 hodin dobrovolnictví, apod.)
- Příprava sazenic pro dosadby lesních porostů v okolí Mníšku
- Různé – bolševník, terénní úpravy a parkovací plochy p. Truhlář

Přítomni: Ing. Jiří Rom, Pavel Jeřábek, Ing. Jiřina Romová, Mgr. Hana Tůmová, Ing. Libuše Pechoušková, Bc. et Bc. Zdenka Matoušková, Ing. Jaroslav Salava

Jednání zahájeno 19:10.

19:50 příchod hosta, radní JUDr. Miroslav Vilimovský

Jednání ukončeno 22:30.

1. Schválení programu jednání a určení zapisovatele a ověřovatele zápisu.

Komise odhlasovala program. Jako zapisovatelku zvolila Ing. Jiřinu Romovou a jako ověřovatele Ing. Libuši Pechouškovou.

PRO: 7

PROTI: 0

2. Úkoly uložené Radou města či jednotlivými odbory městského úřadu.

2.1 Koncepce zalévání soukromé i městské zeleně.

Město má ve svém vlastnictví 19 studen, bylo by dobré najít k nim dokumentaci (pokud je v archivu). Pokusit se najít cestu k využití těchto zdrojů vody na zálivku. Upozornit lidi na dotace dešťovka – možná do budoucna nabídnout nějaký motivační prvek. Bylo by dobré umožnit také lidem zálivku z vrtů, prověřit možnosti a potřeby úpravny vody. Komise se dohodla na zpracování konceptu pro nakládání s povrchovou a podzemní vodou pro město Mníšek, jeho připomínkování a posléze předložení do rady města.

Komise pověřuje pana Roma a paní Buchtíkovou, aby navrhli několik bodů koncepce, s čím by se mohlo začít.

2.2 Péče o travnaté plochy ve správě města

Magistrát hlavního města Prahy vypracoval metodiku pro kosení travnatých ploch „Management travnatých ploch v období dlouhodobého sucha a horka“. Komise se s touto metodikou seznámila a ztotožňuje se s ní.

Přibývá lokalit, kde si lidé upravují pozemky města před svým pozemkem dle vlastních představ. Dochází k výsadbě keřů či stromků a rozmisťování velkých kamenů jako ozdobných prvků plochy. Kameny podél komunikací bývají častým problémem v zimě či za tmy, kdy nejsou vidět a dochází pak k oděru projíždějících aut, zejména když se na úzkých komunikacích vyhýbají 2 protijedoucí vozidla. Zeleň na těchto plochách pak často není udržována a dřeviny patřičně tvarovány. Díky tomu na mnoha místech brání ve výhledu a vznikají nepřehledná místa.

Závěr komise:

- a) *Radě města se doporučuje přijmout metodiku kosení a následně předat firmě Komwag, aby dle této metodiky postupovala. V případě snížení počtu sečí plynoucích ze smlouvy nabídnout firmě jiné práce na zeleni.*
- b) *Komise doporučuje napsat článek do Zpravodaje, upozornit na příklady nevhodných úprav městských pozemků (vč. fotodokumentace), u problematických míst vyzvat vlastníky k odstranění či ošetření, v případě nereagování provede postupně zásah město.*
- c) *Komise znovu upozorňuje na problém podchozích a podjezdných výšek! Je potřeba dle seznamu ze zápisu komise ze dne 3.10.2018 takto veřejnou zeleň ošetřit.*

2.3 Navržení postupu a kritérií při zadání projektu pro celkovou revitalizaci mníšeckých rybníků.

Město žádá o spolupráci komisi při zadávání projektu pro celkovou revitalizaci mníšeckých rybníků. O stavu rybníků byla Rada informována zápisem z předchozího jednání komise. Kompetentní osobou za komisi je paní Buchtíková, která má mnohaletou odbornou praxi a může pro Mníšek opatřit vzorovou zadávací dokumentaci, která bude základním podkladem pro vytvoření zadání projektu revitalizace mníšeckých rybníků.

Komise pověřuje paní Buchtíkovou opatřením vzorové zadávací dokumentace.

2.4. Zachytávání dešťové vody z budovy základní školy. Možnost čerpání dotace.

U Pavilonu se buduje retenční nádrž, která ale odvádí vody pouze z nové budovy Pavilonu, bylo by dobré se pokusit do této nádrže svést maximum vody i ze staré školy, dokud není terén upraven a položeny nové chodníky. Je potřeba prověřit možnost, jaké množství srážkové vody (z jak velké plochy střeš) je retenční nádrž schopna pojmout. Zároveň by bylo dobré využít aktuální program OPŽP na novou nádrž/nádrže a zachytávat tak maximum dešťové vody. Zvážit vybudování retenčních nádrží i na jiných budovách města. Zároveň by bylo vhodné již nyní umístit plastové nádrže o objemu 1m³ zachycující dešťovou vodu tam, kde je to možné a již nyní využívat vodu na zálivku ve škole. Tato investice není velká.

Komise doporučuje: Napojit co nejvíce dešťové vody ze staré školy do retenční nádrže Pavilonu a zároveň nakoupit několik plastových nádrží pro okamžitou zálivku a umístit v zadní části školy. Komise doporučuje zároveň prověřit a posléze zpracovat návrh na vybudování případné nové nádrže na zachycení dešťové vody z ploch střešy staré školy a tělocvičny a v případě vhodnosti k tomu využít OPŽP platný do 13.1.2020.

2.5. Koncepční řešení výsadby v okolí školy, především v oblasti školního hřiště.

Jednotlivé návrhy řešení je možné si vzájemně se členy komise sdílet, bude nutné ale přímo jednat na místě, z tohoto jednání pak vzejde finální návrh, který bude na následném jednání komise schválen a doporučen Radě. Škola by ráda výsadbu realizovala na podzim 2019, nebo alespoň I. Etapu, z vlastních prostředků.

Komise se sejde k projednání návrhu ozelenění 29.5.2019.

2.6. Posouzení projektu ozelenění protihlukových valů.

a) Prodloužení stávajícího valu

- zjistit od OSMI, zda je projekt ozelenění převzatý, pokud ne, budou dány připomínky k přepracování, pokud ano, Komise připraví změny sama

- zrušit navrhovanou mlatovou cestu (na původním valu je jen pěšina)
- změna některých druhů dřevin – preference původních druhů – viz. níže
- nahradit osev směsí travní krajinná svahová směsí luční

b) nový val za školním hřištěm

- zjistit od OSMI, zda je projekt ozelenění převzatý, pokud ne, budou dány připomínky k přepracování, pokud ano, Komise připraví změny sama
- změnit druhovou skladbu – preference druhů jako je hloh, trnka, šípek, líska, kalina, brslen, dřín, zimolez, rosa galica, atd. – druhy, které jsou pro naši faunu vhodné
- nahradit osev směsí technické směsí luční
- osázení valu je potřeba udělat řidší, s max. 50% pokryvností keři – vytvořit ostrůvkovitou mozaiku

Závěr komise: Přepracovat návrh ozelenění valů, zadat firmě s výše uvedenými požadavky, v případě potřeby přepracuje návrhy komise.

2.7. Tipy na společné akce v oblasti ŽP (např. úklidy černých skládek v rámci progr. 72 hodin dobrovolnictví, ap.)

Pan Jeřábek vytvořil provizorní tabulku návrhů činností, do kterých se mohou zapojit občané města, spolky, škola, ... Tato tabulka by pak byla na stránkách města a zároveň by se mohla doplňovat. Cílem je motivovat lidi k péči o své okolí a k zájmu o přírodu.

Komise pověřuje paní Pechouškovou, aby upravila tabulku pro společné akce v oblasti ŽP tak, aby byla přehlednou a aby se mohla dle potřeby doplňovat.

3. Příprava sazenic pro dosadby lesních porostů v okolí Mníšku

Tento bod byl přesunut do tabulky viz výše. Je možná vhodnější začít s touto aktivitou na pěstování květin do truhlíků než s pěstováním sazenic stromků, z důvodu rychlejšího efektu. Poskytnout škole květinové záhony, o které by se mohli žáci v případě zájmu starat, vysazovat je vlastnoručně vypěstovanými květinami. Město by tuto aktivitu mohlo podpořit např. nákupem semen.

4. Různé.

a) Likvidace invazního bolševníku velkolepého – komise byla informována, jak postupuje likvidace bolševníku v roce 2019, jaké pozemky jsou v plánu ošetřit.

Komise bere na vědomí.

b) Informace o ústním jednání ve věci odstranění zemních valů z levého břehu Bojovského potoka, v úseku mezi Kytínem a Zadním rybníkem, dne 21.5.2019 od 10:00, k jednání pozváni Lesy ČR, správa toků, Povodí Vltavy a město

Komise bere na vědomí. Schůzky se účastní paní Romová.

c) Žádost o souhlas se stavbou parkovací plochy a s terénními úpravami

V dokumentaci žádosti rozpor – v jedné části jsou povrchové vody ze zpevněných ploch svedeny do žlabů a uliční vpusti, v jiné části do vsakovacího tělesa spolu s dešťovými vodami

Projekt – zjistit, zda byly provedeny vsakovací zkoušky, norma ČSN 759010

Snížit plochu zpevněné plochy - na severní straně parcely

Povinnost instalovat lapol - odlučovač lehkých kapalin, k čištění vody z parkovací plochy

Vyžádat na SÚ hydrogeologický posudek a návrh vsakovacího tělesa

Další termín jednání komise je navržen na 12. 6. 2019.

Metodické doporučení

Management travnatých ploch v období dlouhodobého sucha a horka

Obecné podmínky sečení travnatých a trávobylinných ploch v období dlouhodobého sucha a horka vychází z dlouhodobých zkušeností při údržbě veřejné zeleně. Každý správce zeleně musí přistupovat k péči o travnaté a trávobylinné plochy individuálně vzhledem k rozdílnému účelu využití a různorodému složení travnatých a trávobylinných ploch.

A. Parterové, pobytové a parkové travnaté plochy

1. Sečení travnatých ploch

1.1. Travnaté plochy nikdy nesečeme když:

- Je teplota vzduchu vyšší než +26° C.
- Trvá dlouhodobé sucho – horko a nemáme k dispozici závlahu. Dojde sice krátkodobě ke snížení užitné hodnoty travnaté plochy, ale seč v takovýchto podmínkách může travnatou plochu výrazně dlouhodobě poškodit (zejm. odumírání jemných travních komponentů, vznik prázdných míst, rozvoj plevelných rostlin v travnaté ploše, možný rozvoj chorob atd.).

Příklad ideální seče travnaté plochy: Sečeme brzy ráno. Rosa není na závadu kromě pozdního podzimu (od poloviny října). Se sečí končíme vždy, když teplota vzduchu dosáhne +26° C. V ideálním případě začne po seči pršet nebo máme možnost zavlažit travnatou plochu, řezné rány na listech trav se pak rychle se hojí. Závlaha pro parterový, pobytový a zátěžový trávník se pohybuje v dávce od 2 do 6 litrů na 1 m² travnaté plochy na jednu závlahovou dávku. Seč za mírného deště a po dešti (ne vydatném a přívalovém) je vhodná, máme-li dobře nabroušené nože sekaček a výkonný ventilátor na sběr posečené travní hmoty.

1.2. Postup v případě dlouhotrvajícího sucha:

- Nemáme-li k dispozici závlahu a je dlouhodobě sucho, **neprovádíme pravidelné plošné sečení** travnaté plochy na požadovanou výšku, ale necháme travnatou plochu růst bez seče do té doby, než sucho a vedra pominou a začne se ochlazovat a pršet. Pak začínáme se sečí dle pravidla snížení o 1/3 výšky listové plochy trav.
- Musíme-li přistoupit k tomuto opatření, je vždy vhodné informovat návštěvníky parku v místě i na webových stránkách.
- V případě rozvoje plevelnatých nebo silně alergenních rostlin v travnatých plochách je třeba situaci řešit **jen lokální sečí** pouze v místě výskytu předmětných rostlin.

2. Základní pravidlo seče travnatých ploch

Travnaté plochy sečí snižujeme vždy pouze o jednu třetinu celkové výšky listů trav před sečí.

Příklad: Travnatá plocha má výšku listů trav 21 cm (bylo dlouhodobé horko a sucho). Tuto travnatou plochu za běžných podmínek sečeme na výšku 12 cm. Jak postupovat? První sečí snížíme travnatou plochu na výšku 14 cm (tedy o 1/3 výšky). Druhou seč provedeme za cca 4-5 dnů. Výška listů trav je před sečí cca 16 cm (narostla v průběhu 4-5 dnů), sečí snížíme na 12 cm a dosáhneme standardní výšky

travnaté plochy. Takto musíme postupovat vždy u parterových, parkových nebo pobytových travnatých ploch!

3. Čím a jak sekat travnaté porosty

Parterové, parkové, pobytové travnaté plochy je nutné sekat vhodným typem rotačních sekaček. Nože musí být nabroušené, aby řezná rána na listu trav byla co nejméně roztřepená. Pokud není tráva při seči ani následně odstraněna z předmětné plochy, musí být rotační sekačka před započítím seče příslušné travnaté plochy vybavena účinným mulčovacím zařízením (plechy, deflektory, nože). Zásadně je nutné **omezit strunové sekačky** (motorové kosy) na minimum, používat je jen v odůvodněných případech – např. výrazné terénní nerovnosti.

Všechny travnaté plochy se zásadně sečou v **přímém směru** (rovné linie seče).

B. Květnaté louky a luční porosty

Pro tyto trávobylinné porosty platí obecné podmínky viz. bod A 1.1.

První seč bude prováděna v období nejdéle do ½ června a druhá v září (tzv. „otava“). Seč je prováděna na výšku 10-15 cm. Pokosenou hmotu je třeba odstranit, případně je možné po dobu 2-5 dnů materiál ponechat na ploše, aby došlo k vydrolení dozrálých semen, a hmotu odstranit až poté. U přírodně bohatších lučních porostů je vhodné využívat tzv. mozaikovou seč, kdy je cca 20-30 % plochy (ideálně tam, kde je více dvouděložných rostlin) ponecháno nepokosené jako vhodný biotop pro různé druhy bezobratlých živočichů. Zároveň se tím umožní dokončení vývoje (vykvetení, vysemenění) ponechaných rostlin.

Luční porosty a květnaté louky můžeme sekat bubnovou, lištovou, cepovou nebo i některými typy rotačních sekaček.

Vypracoval:

Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy, oddělení péče o zeleň, duben 2019
odborná spolupráce: *Ing. Marek Hamata*